

O, həmişə bizimlədir

Dünyasöhrətli siyasətçi və dövlət xadimi, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev haqqında danışmaq çox böyük məsuliyyət tələb edir. İllər, qərinələr, əsrlər arxada qaldıqca Azərbaycan xalqı dahi Heydər Əliyevi həmişə böyük hörmətlə yad edəcək, onu xatirələrdə ən əziz bir insan kimi əbədi yaşadacaqdır.

Ulu öndər Azərbaycan xalqının bütün çətin, ağır, kədərli, sevincli anlarında onunla oldu, onu düşündü və ona uzun müddət xidmət etdi. Bu böyük şəxsiyyətin adı dünya siyasəti fikri tarixinə həkk olunmuşdur. İstər Sovet dövründə, istərsə də müstəqil Azərbaycan Respublikasının Prezidenti vəzifəsində olarkən həyata keçirdiyi böyük işlərlə ölkəni ağır vəziyyətdən qurtarıb dünyanın tanınmış və qabaqcıl dövlətləri sırasına çıxaran Heydər Əliyev dühası oldu. Bu ağır və şərəfli vəzifəni yalnız Heydər Əliyev kimi Şəxsiyyət yerinə yetirə bilərdi.

Ulu öndər təkcə Azərbaycanın deyil, bütün türk dünyasının Ümummilli lideri idi. Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin dediyi kimi: "O, Azərbaycanca siyasi fikri tarixində, istərsə də müxtəlif ölkələrdə çoxlu kitablar, məqalələr və digər əsərlər yazılmış və bu iş davam edəcəkdir. Mən isə bu tarixi şəxsiyyətlə müstəqil Azərbaycanın ən ağır, keşməkeşli, dirçəliş yoluna yenidən qədəm qoyduğu bir dövrdə və Sovet illərində ulu öndərin rəhbərliyi altında müxtəlif vəzifələrdə çalışan bir əməkdaş kimi onda müşahidə etdiyim qeyri-adi bəzi insani keyfiyyətlər haqqında təəssürlərini bildirməyə çalışacağam.

Sən demə, dahi şəxsiyyətlər dahi olduqları qədər də sadə olmuşlar. Heydər Əliyev görüşdüyü şəxslərlə elə danışdı ki, sanki onunla çoxdan yaxın imiş. Ancaq biz yaxşı bilirdik ki, Heydər Əliyevlə hər hansı bir məsələ haqqında danışa bilmək üçün nə qədər ciddi hazırlaşmaq lazımdır. O, sənə hər cür şərait yaradırdı ki, sərbəst danışasan, həm də dərhal hiss edirdi ki, sən buna tam hazırlaşmısan, ya yox. Görəndə ki, müşahibə hələ işin içində tam deyil, onunla söhbəti kəsir və özünü işi bilənə sarı döndərirdi. Səni öz hərəkəti ilə başa salırdı ki, məsələni tam öyrənməmiş. Bu, onun müşahibinə həm dərsi, həm də qayğısı idi.

Heydər Əliyevlə adi söhbətimizdə belə hər sözüne diqqət yetirməli idik. Onun məntiqi çox güclü idi. Ən güclü siyasətçilər, dövlət xadimləri belə onunla ehtiyatla danışdılar. Onun məntiqi elə güclü idi ki, elə bil bütün sahələr, ixtisaslar üzrə kamil bir mütəxəssisdirdi. Təəccüblənirdik ki, böyük dövlət işləri və dünya siyasəti ilə məşğul olan bu rəhbər nə zaman vaxt tapıb, məsələni sənədən fərqli olaraq tam dərinliyi ilə öyrənmişdir.

O, sözün əsl mənasında, böyük bir tarix və canlı ensiklopediya idi. Müxtəlif ixtisas sahibləri onunla hansı mövzu ətrafında danışdırlarsa, o, həmin mövzuya dair yeni bir fikir irəli sürər və onları valeh edərdi. Bir çox beynəlxalq məclislərdən sonra bizdən soruşurdular ki, sizin ölkə başçısı deyəsən filosofdur, bəzisi deyirdi ki, yox, əsl hüquqşünas, digəri memar və s. mütəxəssisdirdi - deyər heyrlənirdilər. Heydər Əliyevlə rayonlara zona üzrə müşavirələrə gedərkən, onunla yol yoldaşı olmaq böyük xoşbəxtlik idi. Çox maraqlı söhbətləri vardı, ancaq o söhbətlərin özü də dövlətə, xalqa fayda vermək məcrasında aparılırdı. Belə müşavirələrdə sadəcə əmək adamları ilə görüşüb, onların vəziyyəti ilə maraqlanır və dərhal aidiyyəti nazirliklərə məsələnin həllinə dair göstərişlər verirdi.

Ulu öndər xalqını, vətəninə, millətini çox sevirdi. O, tez-tez deyirdi ki, mən xalqımla, ölkəmlə, azərbaycanlı olmağım ilə fəxr edirəm: "İndi bütün həyatımı təhlil edəndə görürəm ki, hər halda bir başlıca hadisə var, o da budur ki, mən Azərbaycanın müstəqilliyini təmin edə bilmişəm. Onu daxili çəkişmələr alovunda, dağıntılar və qan içində məhv olmağa qoymamışam. Əgər hansısa bir nəmər güllesi, hansısa bir terrorçu güllesi mənə həyatdan götürərsə, özüm də, övladlarım da müstəqil Azərbaycanın yaşaması yolunda qurban olmağa hazırıq". Vətəninə, millətinə, dövlətinə sadəcətin bundan artıq nümunəsini təsəvvür etmək çətindir.

Onun ən ali xüsusiyyətlərindən biri də daima quruculuq işləri aparmaq, yaratmaq və qurmaq həvəsi ilə yaşaması idi. Nələr yaratmadı, tikdirmədi o Azərbaycanca?! "... dağıtmaq asan işdir, amma yaratmaq çox çətindir. Tarix, insanlar isə həmişə quranları, yaradanları qiymətləndirir", - deyirdi ulu öndər. Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründə iri şərab, konserv zavurları, qay, bütün fabrikləri, böyük suvarma qurğuları və digər müəssisələr tikildi. Kənd təsərrüfatı ən gəlirli sahəyə çevrildi. Ölkədə heyvandarlıq məhsullarının istehsalı 3-4 dəfə, üzüm istehsalı 6 dəfə artmışdı. Res-

publikaya güclü texnika, maşın və avadanlıqlar gətirildi. Hər il respublika o zaman SSRİ-nin ən yüksək mükafatı sayılan keçici bayraqlar və böyük pul mükafatları ilə təltif edildi. Rayonlarda və kəndlərdə böyük abadlıq işləri aparıldı, əhali varlanaraq özlərinə on minlərlə yeni müasir evlər tikdirdi və s. Bütün bunlar Heydər Əliyevin gecə-gündüz gərgin əməyi, dərin zəkası, tələbkərliliyi, böyük dövlətçilik təcrübəsi hesabına başa gəlirdi. Keçmiş SSRİ-də hamı onun işinə heyran idi. Heydər Əliyev Moskvada ən böyük vəzifədə işlədiyi dövrdə də daim Azərbaycanı düşünür, ən çətin işlərdə bizə köməklik göstərirdi.

O, özü üçün də, milləti, xalqı üçün də Azərbaycan adlı abidə qoyub getdi. Tikmədi, qurmadı ki, özü qala, tikdi, yaradı, qurdu ki, izi qalsın. Həqiqətən də bu gün ölkəmizin hansı güşəsinə baxsan, orada bu böyük insandan bir iz görürsən. Heç vaxt, tarixin heç bir dövründə silinib pozulmayacaq bir iz!

Ulu öndər mərd və çox cəsarətli idi, bütün mürəkkəb vəziyyətlərdə düzgün qərar qəbul edirdi. Bu bərdə çoxlu misallar gətirmək olar. Hələ Sovet dövründə Bolqarıstandan türklər kütləvi surətdə qovulanda Sov.İKP MK-nın Siyasi Bürosunda Heydər Əliyev Bolqarıstanın rəhbəri Teodor Jivkovu kəskin tənqid edərək, onu bu işdən çəkəndirməyə nail oldu.

Sov.İKP MK Siyasi Bürosunda Mixail Qorbaçovun müsəlman respublikalarına mənfi münasibətindən hiddətlənərək ona qəti etiraz etdi, sonra isə vəzifəsindən istefa verdi. Xalqımızın faciəli günündə - 21 yanvarda Qorbaçovu ifşa etdi, Sovet ordusunun vəhşi hərəkətlərinə son qoymağı tələb edərək bəyanatla bütün dünya ictimaiyyətinə müraciət ünvanladı.

1993-cü ildə Azərbaycan vətəndaş müharibəsi ərəfəsində idi. Gəncədə hərbi hissədə qiyam qalxmışdı, heç bir rəhbər işçi ora getməyə cəsarət etmirdi. Yalnız Heydər Əliyev Gəncəyə gedərək xalqımızı bu fəlakətdən xilas etdi.

1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi"nin bağlanması, 1994-cü il oktyabrda, 1995-ci ilin mart hadisələri zamanı indiki dövlətçiliyimizin qorunub saxlanması Heydər Əliyev cəsarətinin nəticəsidir. Lissabon Sammitində Dağlıq Qarabağla əlaqədar qəti addım atması da dövlət xadimindən çox böyük cəsarət tələb edirdi, o bunu etdi və öz iradəsini bütün Avropa dövlət rəhbərlərinə qəbul etdirdi.

Ölkədə keçmiş Sovet respublikaları arasında ilk dəfə olaraq aqrar islahatların aparılması, bir ictimai quruluşdan digərinə keçilməsi yalnız Heydər Əliyevə nəşib olmuşdur ki, biz indi həmin islahatların nə qədər əhəmiyyət kəsb etdiyini şahidliyik. O dövrdə aparılan islahatlar ölkəmizin bugünkü inkişafı üçün də böyük imkanlar yaratmışdır.

Dahi lider hər kəsin nöqsanını özünə açıq deyir, ona doğru yol göstərir, düzəlməyəndə isə lazımı şəkildə tənbeh edirdi. Heydər Əliyev çox ədalətli dövlət başçısı idi. Ona istər rəsmi, istərsə də şifahi müraciət edən sadəcə insanların şikayətlərinə ciddi baxmağı tapşırırdı və özü şəxsən nəzarət edərdi. O deyirdi ki, xalq bizə yox, biz xalqa xidmət etməliyik, biz ona görə bu vəzifədəyik ki, bunu xalq məsləhət görüb.

Heydər Əliyevin yaddaşı haqqında əfsanələr danışmaq olar. Bu insanda necə dəqiq yaddaş var idi. Keçmişdə görüşdüyü adamların adını, soyadını çəkməsi, ilin, günün vaxtının dəqiq göstərilməsi, hansı mövzuda söhbət etməsi, kimə hansı tapşırığın verilməsi və s. bərdə eşidəndə insan heyratə gəlirdi.

O, məhərdətli natiq idi, sözləri o qədər ardıcıl, sistemli, təkrar etmədən, aydın, sadəcə, məntiqli ifadə edirdi ki, dinləyəni özünə cəzb edir, düşünməyə vadar edirdi. O, faktlara, rəqəmlərə, həqiqətə əsaslanıb danışardı. Ən əsas odur ki, saatlarla heç bir kağıza, yazıya baxmadan danışardı, sözlər beynində həkk olunmuş kimi səslənirdi, nitqi kağıza köçürülərkən, əsl ədəbi dilin nümunəsinə qibtə etməyə bilməzdin.

Heydər Əliyev cəsarətin, ağılın, dərin zəkanın, natiqliyin, ədalətin, əzəmətin rəmzi və təccüsü idi. 1993-cü ildə xalqın tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə gələrkən ölkədə siyasi vəziyyət dramatik idi. Belə ki, yenidən yaranmış gənc, müstəqil respublika dağılmaq ərəfəsində idi, dövlət institutları çökmüş, ordu dağılmış, iqtisadiyyat tam tənəzzülə uğramışdı. Ölkənin daxilində separatçı qruplar baş qaldırmışdı. Bu dövrdə o, ölkəni, Azərbaycanı fəlakətlərdən xilas etmək üçün böyük siyasi gedişlər etdi. Azərbaycanın MDB-yə daxil olması ilə həm Rusiya, həm də digər keçmiş respublikalarla əlaqələr quruldu. Qonşu İran, Qərb dövlətləri ilə səmimi münasibətlər yaradıldı. Heydər Əliyevin prezidentliyi dövründə təkcə MDB dövlət başçılarından şuralarında 100-dən çox qərarlar qəbul edildi ki, bu da Azərbaycanın həmin dövrdəki tarixinin gələcək illərdə bütün beynəlxalq aləmdə qəbul edilməsi üçün çox böyük əhəmiyyətə malik fundamental təyidi sənədlərdir.

O, fəaliyyətə başladığı ilk günlərdən hüquqi, demokratik, suveren dövlət quruculuğu, sabitlik xəttini bəyan etdi və axıra qədər buna sadıq qaldı. Heydər

Əliyevin ən böyük arzusu Qarabağı azad etmək idi. O, dünyanın əksər ölkələrində səfər edərək əlində Azərbaycan xəritəsi Qarabağın vəziyyəti, yerləşməsi haqqında bütün dövlət başçılarına, BMT-yə, ATƏT-ə, digər beynəlxalq təşkilatlara ətraflı məlumat verir, Ermənistanın bizim torpaqlarımızı işğal etdiyini arqumentlərlə sübut edirdi. Bu böyük şəxsiyyətin bu gün qoyub getdiyi irsə müraciət edəndə görürük ki, o vaxt bizim üçün çıxılmaz sayılan məsələləri necə də müdriklik və uzaqgörənliklə həll etmişdir.

Bu gün Azərbaycan dövlətinin sükani arxasında dayanan Prezidentimiz İlham Əliyev dahi Heydər Əliyev məktəbinin ən istedadlı yetirməsi, layiqli davamçısıdır. Cənab İlham Əliyevin gördüyü işlərə nəzər yetirəndə buna tam əmin olursan. O, dəfələrlə bəyan edib ki, Azərbaycan dövlətinin Heydər Əliyev tərəfindən müəyyən edilmiş siyasi kursu dəyişməzdir, dönməzdir. Çünki bu yol ölkəni inkişafa aparan yeganə düzgün yoldur. Xalqımız cənab Prezident İlham Əliyevə inanır və onun siyasi kursunu və şəxsiyyətini dəstəkləyir.

Bəli, Heydər Əliyev Azərbaycanı fəlakətdən qurtardı, bu gününü qurub-yaratdı, sabahını da düşündü və bizə böyük miras qoyub getdi. İlham Əliyevin mənavi zənginliyini, yüksək keyfiyyətləri, azərbaycançılığın inkişafında uğurlara imza atacağı bərdə ulu öndərin dahilik fəhmi ilə bildirdiyi müdrik fikirlər artıq reallığa çevrilmişdir.

"Üzümü sizə - həmvətənlərimə tutaraq qarşıdan gələn prezident seçkilərində prezidentliyə namizəd, mənim siyasi varisim, YAP sədrinin I müavini İlham Əliyevi dəstəkləməyə çağırıram. O, yüksək intellekt, pragmatik düşüncəli, müasir dünya siyasətini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüskar bir şəxsiyyətdir. Sizi əmin edirəm ki, həm İlham Əliyev, həm də YAP bundan sonra da xalqımızın ən layiqli övladlarını öz ətrafında sıx birləşdirərək, Azərbaycan dövlətinin inkişafı və xalqımızın firavanlığı yolunda çox işlər görəcəkdir. İnanıram ki, mənim axıra çatdırma bilmədiyim tələyüklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırma biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm".

Böyük uzaqgörənliklə deyilən fikirlər bu gün Prezident cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə reallaşmış, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tamamilə bərpa edilmiş, torpaqlarımız erməni işğalından birdəfəlik azad edilmişdir. Azad olunan ərazilərdə nəhəng bərpa işləri həyata keçirilməkdədir. Cənab İlham Əliyevin gördüyü işlər Azərbaycanın müasir tarixinə qızıl hərfilərlə yazılacaqdır. Prezident İlham Əliyevin yaratdığı xərçələr tarixçilər, alimlər, müxtəlif yazarlar tərəfindən uzun illər, əsrlər boyu ətraflı yazılacaq.

Ulu öndərin həyat yolu hər bir azərbaycanlı üçün nümunədir. Tarix belə nadir şəxsiyyətləri heç vaxt unutmur. Odur ki, nə qədər ki, Azərbaycan var, Azərbaycan xalqı var, ümummilli lider Heydər Əliyev də tarixdə qalacaqdır.

İmran ƏBİLOV,
Azərbaycan Respublikasının Əməkdar
kənd təsərrüfatı işçisi,
Respublika Veteranlar Təşkilatı
Rəyasət Heyətinin üzvü.